

LÁMPÁS

Tatabánya és Környéke Evangélikusságának Lapja

I. évfolyam 2. szám 2002. augusztus

TATABÁNYA ERŐS VÁRA

„Isten a mi oltalmunk és erősségünk”

(46. Zsoltár)

Naponként köszöntjük egymást ezekkel a szavakkal: Erős vár a mi Istenünk!

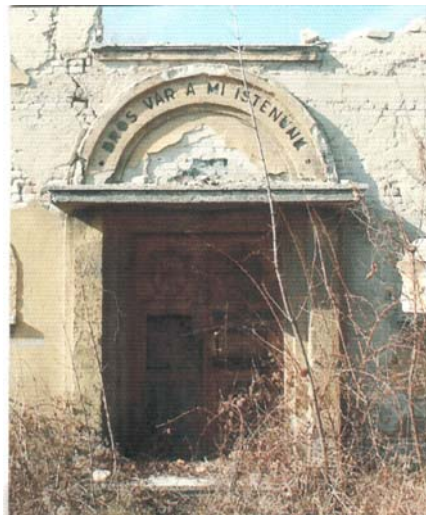
De vajon belegondolunk-e, mit is értünk ezalatt? Valóban erős várunk nekünk az Isten? A 46. zsoltár megírásakor egy várfallal körülölelt város valóban a vélettséget jelentette a városlakók számára. Sőt, ha még egy vár is magaslott a város közepén, az teljes oltalmat és békét nyújtott.

De ma kinek-kinek a maga lakóhelyén vajon mi jelenti a biztonságot? Mire hagyatkozunk, kire támaszkodunk, kiben bízunk, ki jelenti nekünk életünk biztonságát? Talán egy megbízhatónak látszó biztosítótársaság? Vagy a megfelelően magas nyugdíj? A határozatlan időre szóló munkaszerződés? Vagy talán az egészségünk a biztosítéka a nyugodt életnek?

Tatabányán 1939-ben felépítettek egy evangélikus templomot, amelyet

örömmel használt a gyülekezet. Ám csak rövid ideig tarthatták benne istentiszteleteiket az építők, hiszen 1966-ban a gyülekezetnek a fellebbezhetetlen utasítás szerint el kellett hagynia templomát. Azt mondták azért, mert azt a területet alábányászták, tehát életveszélyessé váltak az épületek. A környék lakói a tömbházakba költöztek, az evangélikusok pedig egy „biztonságos és csendes” házat vehettek a kárpótlásból a városnak azon a részén, ahol evangélikus család talán egy sem lakott. Az élet keserű derűje, hogy további három évtizedig állt valóban erős várként az elhagyott, üres templom. Az idei tavaszra azonban a lakatlanság – de nem az alábányászás! – és az idő megpecsételte az egykori templom

sorsát. A környékét fölverte a bozót, és visszahódította az erdő. A tetőzet megbomlott, azután beomlott. A torony ledőlésébe már besegítettek a szegényes pénztárcával építkezni vágyók, az egykori köszöntés betűit pedig már csak gondolatban kiegészítve lehet kiolvasni.

Amikor kiköltöztették templomából a gyülekezetet, voltak, akik azt jósták, hogy egy-két év alatt teljesen megszűnik az evangélikusság Tatabányán. Hát úgy tűnik, tévedtek. A templom épülete ugyan elveszett, mégis, a Szentlélek Istennek volt gondja rá, hogy megtartsa gyülekezetét.

Lehet-e ma reménysége a tatabányai, vagy a hozzá hasonló gondokkal küszködő gyülekezeteknek? Én hiszem és tapasztalom, hogy lehet.

Ám ez a reménység sosem korlátozódik valamely épületre. Ennek a reménységnek az alapja sosem csak egy-egy kiváló felügyelő, tettepresbitérium, vagy éppen egy tehetséges lelkész. A mi egyedüli, mégis biztos reménységünk megváltó Urunk. Ő maga ugyan már előre látta az agyondicsért jeruzsálemi templom pusztulását, mégis volt ereje és fantáziája ahhoz, hogy egyházát egybegyűjtse és megőrizze.

Nem agyag- és mészkő téglákkal, hanem élő kövekkel emelte egyházának falait. Az ő erős vára mind a mai napig épül és gyarapszik mindazokkal, akik egy-egy téglaként hagyják magukat elhelyezni az ő erős várának falában. A mi erős várunk gazdája maga az Isten. Mi pedig várának részei lehetünk.

Tatabánya evangélikusai megtapasztalták, és jól tudják ezt. És ha a kegyelmes építőmester meglátja és megszanja a még szerteszéjjel heverő köveket, akkor még erősebb lesz ez a vár.

Tatabánya erős vára a feltámadt és élő Jézus Krisztus. Kegyelemből hangozott mindeddig és hangzik majd ezután is: Erős vár a mi Istenünk!

Szigethy Szilárd segédlelkész

Lala bácsi elment...

A gyülekezet javán 48 éven át hűségesen munkálkodó lelkeselődömtől testileg végleg el kellett búcsúznunk. Megváltó Urunk mindenkor jó akaratába kapaszkodva reméljük, hogy Lala bácsi előre sietett oda, ahova mi is tartunk, ahol kegyelmes Istenünk egybegyűjt mindeneket. Példát véve életéről igyekszünk tovább vinni mindazt amit ő elkezdett, és amelyek áldást rejtenek. És folytatni az építkezést azokon a területeken, amelyeknek ő csak az alapjait rakhatta le.

Saját szavaival és hitével megfogalmazott utolsó írása, melyet az előző számunkban megjelent cikkének folytatásaként most közlünk, egyszerre visszatekintés és előretekintés is:

Az enyhülés évei

A nagy baj még ma is az, hogy az ifjúság, a gyermekek közvetlen szüleit, ha nem érzük el, illetve azok nem jönnek, hogyan kívánjuk, hogy jöjjenek a gyermekeik, ott üljenek a hittanórákon, az istentiszteleteken, menjenek nyáron táborokba stb. Amíg a szülőkkel nincs baj, a gyermekek boldogan jönnek. Azt kell megtanulni, hogy a család együtt megy ezekre a helyekre! A gyülekezet a családban kezdődik! Tehát fordítva. Az egyház besegít és öröködik az egyes családok ilyen irányú tevékenységén is. Öröm, amikor a szülők, keresztszülők, nagyszülők a nehéz években megkerestek, kérve, adjak nekik Bibliát, hittankönyvet, mert szeretnék, ha a gyermekük, unokájuk meg lenne keresztelve és idővel konfirmálva. Vagy még nagyobb öröm volt, amikor már felnőttek jelentkeztek, szeretnék a keresztségben részesülni, mert ami itt végbement az elmúlt évtizedekben, az kiábrándító volt, és nem oldott meg semmit az életükben. A keresztyénség itt van már kétezer év óta, és minden próbatétel, nehézség, emberi bűn ellenére a keresztyénség itt van. Hirdeteti az örömhírt, ha kell alkalmas és alkalmatlan időben a mi emberi bűnünk ellenére. Ez a mi reménységünk!

Ennek alapja Krisztus Urunknak érettünk vállalt szenvedése, halála, és főleg, hogy Isten megtartotta ígértét: Húsvét lett!!!

Feltámadott és él! Itt van közöttünk! Valahol csak leülnek az Ő nevében, ha szomorúak vagyunk, ha örvendezők, ha fiatalok, ha betegek, árvák vagy özvegyek... kész segíteni. Ma is áll, sőt egyre érvényesebben és közérthetőbben, ami a bánhidai kis templomunk oltár feletti háromszögének a Zsidó levél 13, 8 verse így foglal össze: „Jézus Krisztus tegnap és ma és mindörökké ugyanaz.”

Ez az idézet egy hűséges gondnokunknak, Dax Jánosnak volt a kérése 70. születésnapján: az ő édesapja is ezt kérte az oroszvári gyülekezettől 70. születésnapja alkalmából. Ez csak egy kiragadott példa. De valahogy így kell lenni, folytatódni a jövőben is!

Az enyhülés, az új évszázad, évezred korszaka. Mi vár ránk?

Most én nem kívánok prédikálni, de ha valaki körülnéz, gondolkodik, nem juthat más eredményre, mint a bánhidai kis templom oltára feletti iratára: „Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz.”

Mi lesz holnap? Nem vagyunk próféták. Egy bizonyosságunk van: Húsvét! Aki mindaddig megtartotta egyházát, ő a jövőben is itt lesz. Számunkra egyedül az élő Krisztus az egyedüli reménység. Az Ő kezébe kell letenni életünket: egyéni, családi, egyházi gyülekezeti és egész hazánk életét! Életünk az ő kezében van! Egy biztos: templomunk van és lesz! Az evangélium jobban hirdetik, mint eddig. Több a lehetőség! Ahol pedig az evangélium hirdetik, ott mindig történik valami: Krisztus jelen van. 10 év óta újra vannak iskoláink. Ezt nekünk kell igazán értékelnünk, megbecsülnünk. Még áldozatok árán is egyre jobban kihasználunk. 10 gimnázium! Azért kell sokat imádkoznunk, hogy egyre több diákunk menjen ezekbe az intézményekbe és nem utolsó sorban, hogy egyre több olyan tanárunk legyen ezeken a helyeken, ahol az evangélium szellemétől magától Jézus Krisztustól érintett emberektől hallják az útravalót.

Hát ennyit. Fiatal Barátaim! Szülőkkel, nagyszülőkkel együtt!

Ennyit. Rövid az életút! Az életúton az élő Jézus megáll szíved ajtaja előtt és hív. Azt olvastam egyszer, hogy Jézus soha nem töri rád az ajtót: hív. Boldog, aki meghallja és kinyitja az „ajtót”

Az élő Krisztussal való boldog találkozást kérek számotokra mielőbb!

Tatabánya, 2002 március hava
Labossa Lajos
 evang. nyug. lelkész

Templomot szeretnénk

A múlt héten, egyik délután a televízióban egy mezőkövesdi hímező asszony azt mondta, ha nem ismerjük a múltat, nem tudunk munkálkodni a jövő építésén, kialakításán. Ezért próbálok a múltra emlékezni.

A szüleim 1929-ben hoztak Tatabányára. Úgy tudom, 1932-ben jött ide Kalavszky Kálmán lelkész úr, és kezdte összegyűjteni az evangélikusokat. Tekintve, hogy nagyon kicsi voltam, csak homályos emlékem van arról, hogy kezdetben bérelt helyiségben volt az istentisztelet a Bán soron. Viszont az Úristen megáldotta a gyülekezetet, és elég hamar sikerült két templomot is felépíteni. Először Bánhidán 1937-ben, és egy év múlva, 1938-ban Tatabánya-Ujtelepen. A bánhidai a környéken lakó sok evangélikus család gyülekezési helyéül szolgált,

és jelenleg is, többszöri felújítás után ez a templomunk. Az újtelepi templomot sajnos bányaművelés miatt be kellett zárni (ez 200-250 fő számára megfelelt) és a kártalanításra kapott összegből egy parókiát vettünk, és egy kb. 60 személy részére kialakított kis imaházat sikerült felépíteni. Közben több lelkész munkálkodott lelki életünk építésén – sok szeretettel és hálával gondolunk rájuk.

Többször megtörtént, hogy templomunk kicsinek bizonyult. Pünkösöd ünnepén pedig sokan nem fértek be, és kénytelenek voltak hazamenni. Ezért nagyon fáj a szívünk.

Tatabánya vezetősége felajánlott egy telket az evangélikus gyülekezet számára. Itt e feladat: fel kell a templomot építeni!

Talán idős korom teszi, azt érzem, gyengék vagyunk a

K. J-né

feladathoz, de van, aki megerősíthet minket. Az imádságos életünket kell megerősíteni, kérni, kérni, buzgón kérni az Úristent, legyen segítségünkre ebben a munkában. Bízni abban, hogyha eddig kegyelmesen velünk volt, most is megsegít bennünket. Ha pedig a kegyelmes Isten úgy látja, nincs szükségünk az új templomra, megnyugszunk az ő akaratában. De ha az imádkozásban összefog, összetart a gyülekezet, az mindenképpen hasznunkra szolgál. Isten azt üzeni a gyülekezetnek: „Minden dolgotok szeretetben menjen végbe!” – 2Kor 16,14.

Ha mindazok, akik segíthetnek a tatabányai evangélikus gyülekezetnek, szeretetben, imádságban hordozzák kérésünket, óhajunkat, talán teljesülhet álmunk.

Az ÚR igája...

**Az ÚR igája kedves,
Mit nap mint nap felveszel,
Az ÚR terhe könnyű,
Mit vállára leteszel.**

Lehet, hogy még várat, de boldogságot tartogat, lehet, hogy még nem tesz csodát, de mindig megsimogat.

Smudla Kata

Az aaleni kapcsolatok rövid története

Tatabánya és a Baden-Württembergben lévő Aalen 1990-ben létesített partnervárosi kapcsolatot egymással. Először a sport területén, aztán második területként egyházi vonalon.

1991-ben tett látogatást egy evangélikus-református kis csapat Aalenben azzal a szándékkal, hogy a gyülekezetek között is megvalósuljon a testvéri kapcsolat. Mivel az aaleni gyülekezet – elsősorban Stroh lelkész úr – támogatta a kezdeményezést, gyors

egymásutánban követték az események egymást. Aaleni egyházi küldöttség látogatott Tatabányára, majd viszonzásképp tatabányaiak utaztak Aalenbe. Ha az évek során veszített is a kapcsolat a kezdeti lelkesedésből, és ritkábbá váltak a kölcsönös gyülekezeti kirándulások, a kapcsolat megmaradt a mai napig.

Hol az aaleni énekkar jött Tatabányára, hol Stroh ill. Labossa lelkész urak tettek látogatást egymás gyülekezetében.

Minden évben lehetőségünk van arra, hogy részt vegyünk Aalenben a novemberben megrendezésre kerülő Gustav Adolf

segélyszolgálati rendezvényen, ahol fontos forintokat kereshetünk gyülekezetünk életben tartásáért.

Idén szeptemberben újabb eseménnyel gazdagodik kapcsolatunk: ezúttal tatabányai küldöttség utazik Aalenbe. Az ottani gyülekezet meghívására Szigethy Szilárd lelkész úr, valamint a Hidas és a Benkő házaspár utazik testvérvárosunkba.

Látogatásuk reménység szerint tovább mélyíti a két gyülekezet kapcsolatát.

Ifj. Bánszky Pál

Konfirmáció

A konfirmáció-belülről

Pünkösd előtti szombaton tizenkettő izgatott konfirmandus lépte át a Jókai utcai templom kapuját. Hamarosan megjelent felkészítő lelkészünk, aki megnyugtatóan minket, hogy neki is ez az első konfirmációi vizsgáztatása, és hogy ő majd izgul helyettünk.

Ekkor beléptünk a templomba, ami most kevésbé volt hívogató és barátságos. Szilárd ismertette a vizsga menetét, és átfutottunk pár gyakorló kérdéssel is.

(A tévhittel ellentétben **NEM** volt előre megbeszélve, hogy kinek melyik kérdés jut.)

Ekkor megérkeztek a hozzátartozók és egyéb érdeklődők, majd megkezdődött a „Most, vagy soha”- szerű kérdezz-felelek. A vizsga menete rendezetten zajlott, és hamarosan könnyű lélekkel távoztunk a templomból. Másnap már csak a konfirmációi istentisztelet volt hátra. Ez afféle rendhagyó vasárnap volt, a főszereplők mi, a konfirmandusok voltunk. Együtt imádkoztunk, majd szintén rendhagyó módon családonként úrvacsorát vettünk.

Végül Szilárdtól és Bánszky Pali bácsitól egy-egy Bibliát vehettünk át. Így léptünk be a gyülekezet felnőtt tagjai közé.

Simon Daniella és Simon László

Felnőtt konfirmáció

Miért akartál keresztyénné lenni?

A konfirmáció számomra a hitben, szeretetben való megerősítés. Az embereknek segíteni, örömet szerezni Isten szeretete által. Hiszem, hogy küzdelmeink az életünk során nem hiábavalók. Hiszem, hogy mindenki megtalálja majd egyszer az örök boldogságot Isten segítségével.

Vertényi Domonkos

Lelkészi felelősségemmel való beszélgetésünk során jöttem rá a lényegére, hogy miért szeretnék így felnőtt fejjel keresztyénné lenni. Úgy érzem, hogy ezután bárhová is vet a sorsom, mindig fogok találni lelki társakat. Mindenhol lesznek templomok és benne olyan emberek, akik megkérdezik, hogy honnan jöttem, és ki vagyok? Már nem érzem magam egyedül a világban.

Vörösné Hermann Judit

Miért Jó?

Szigethy Szilárd unszolására meg kellene írom, hogy miért szerettem volna részesülni a keresztség szentségében – tehát miért lesz jó, jobb nekem?

Azt hiszem, erre nagyon nehéz pontosan választ adni, és talán lehetetlen is. Jó-e Istenhez tartozni; jó-e egy evangélikus közösséghez tartozni; jó-e látni a lelkészünk (és feleségének és kisfiának is) szemében az igazi örömet, életkedvet, vidámságot és életerőt; jó-e új, igaz barátokra szert tenni a közösségen belül; jó-e megpróbálni igaz keresztyénként élni? Szerintem a válasz egyértelmű, hiszen ezek teszik egy ember életét teljessé és boldoggá – az enyémet is! De, hogy miért, azt mindenki belül a szívében érzi, és talán mindenki egy kicsit máshogy éli meg ezeket, de az eredmény - vagyis a boldog élet – ugyanaz! Tehát Szilárd kérdésére válaszolva: megfogalmazni sajnos nem tudom egészen pontosan, mint talán mások sem, de érzik és tudják, hogy jó dolog történt velük: Én is!

Balogh Krisztián

Hit és hivatás

Számomra az étellel összefüggő, alapvető kérdések megválaszolása során rendszerint a sziklára épült ház képe jelenik meg, mint amely mindig biztos, majdhogynem kézzel fogható válaszokhoz segít.

A hit és a hivatás összefüggésében is a *sziklát* és az arra épülő házat látom magam előtt, hiszen számomra a ház - amely vagy homokos, fővenyes talajra, vagy pedig a *sziklára* épülhet - maga az életünk. S hogy az életünket milyen alapra építjük, ez alapvetően a hitünk lététől, vagy nemlététől függ. A hit életünk minden területét áthatja. Ahol munkálkodik, ott sziklaként biztosítja annak az életterületnek a biztonságát. Így hatja át a hit a hivatást is és így a hivatás számára is biztos, *sziklára* épített alapot teremt.

Ebből következőleg akármilyen hivatást is űz az ember, akármilyen munkát folytat, tevékenységet, szakmát gyakorol, arra mindig úgy kell tekintenie, mint az Isten iránt elkötelezett ember szolgálatának végzésére. Különösen így van ez az olyan hivatással összefüggésben, ahol nap, mint nap emberekkel kerülünk kapcsolatba, ami állandóan fokozott igényességre és a munkavégzéssel összefüggésben is teljességre és megbízhatóságra való törekvést kell, hogy jelentsen.

A hivatás különösen igényes végzésének és a teljességre való törekvésnek egy másik oka is van, mégpedig az, hogy az embernek úgy kell végezni a munkáját, hogy azzal folyamatosan adósságát törleszti az Úristennek, azt a tartozást törekszik kiegyenlíteni, amely kiegyenlíthetetlen. Gyakran jut eszembe Luther gondolata: „Koldusok vagyunk, mindannyian koldusok vagyunk.”

§

Minden ember egyedi teremtmény, egyedi tulajdonságokkal, adottságokkal, tehetséggel. Alapvető kérdés, hogy hogyan sáfárkodunk a reánk bízott talentumokkal.

Ehhez a legelső és a legfontosabb, hogy tudom-e, hogy milyen talentumaim vannak?

Van-e kellő önismeretem ahhoz, hogy el tudjam dönteni, ki is vagyok, mi az, amire én el vagyok hívva, mi az én munkám, a hivatásom, mi az, amit vár tőlem az Úristen. Ennek hiányában szinte bizonyosan nem tudok eleget tenni Isten elvárásának, elhívásának.

Ebben az értelemben mindenkinek egy picit legalább közepes pszichológusnak kell lenni, hiszen megfelelő önismeret kell ahhoz, hogy az életnek arra a területére kerüljünk, ott tevékenykedjünk, ahol a leginkább

tudjuk szolgálni embertársainkat és ezáltal Istent. És aztán, ha rájöttünk arra, hogy mire is vagyunk elhívva, milyen talentumaink is vannak, akkor a következő nagy kérdés, hogy elrejtjem-e őket, vagy pedig kamatoztatom, mint az a példázatban is szerepel. Kamatoztatom Istent, a gazda javára, vagy pedig feltve óvom, és nem teszek vele többet, mint amit tehetnék. Mindannyian tehetünk valamit. Nem is keveset, hiszen a keresztyén ember munkahelyén, a munkahelyi közösségben is a missziói parancsot teljesíti. Tud-e sóként egy kis ízt adni annak a közösségnek, amelyikben nap, mint nap végzi a munkáját? Tud-e lámpásként a gyakran elszürkülő, sötétnek tűnő hétköznapi életbe, a többi ember életébe fényt vinni, az ő keresztyén hitével és szorgalmas, becsületes munkájával.

A fenti gondolatmenetből számomra az a leglényegesebb következtetés, hogy a hivatás, a munka megítélése szempontjából teljes mértékben közömbös annak a társadalmi megítélése, kizárólag azt kell mindannyiunknak szem előtt tartani, hogy bármit is teszünk, az Úrnak tesszük. Munkálkodjunk tehát így, szem előtt tartva, hogy az övéi vagyunk és minden tettünkkel Őt szolgáljuk.

Dr. Hidas János

Egyházi jogi kislexikon:

A **KÖZGYŰLÉS** az egyházközség legfőbb döntéshozó testülete, amely az egyházközség nagykorú tagjaiból áll. A közgyűlést a lelkész és az egyházközségi felügyelő hívja össze, de egyes esetekben az egyházmegye elnöksége is összehívhatja. A közgyűlést évenként legalább egy alkalommal össze kell hívni. A közgyűlésről jegyzőkönyvet kell vezetni, amit az elnökségnek és két jelenlévő közgyűlési tagnak kell hitelesítenie. A közgyűlés megválasztja az egyházközség lelkészét, felügyelőjét és a presbitériumot, az egyházközségi tisztségviselőket, jóváhagyja a presbitérium által megállapított díjleveleket, határoz a jelentősebb egyházközségi beruházásokról, eladásokról, felújításokról és a szükségletek fedezetéről a presbitérium által előterjesztett javaslatok alapján. Évenként meghallgatja és megvitatja az egyházközség lelkészének és a presbitérium megbízottjának a jelentését az egyházközség lelki és anyagi helyzetéről.

Az egyházközségek általános hatáskörű képviselői szerve a **PRESBITÉRIUM**, amelyet a közgyűlés választ konfirmált tagjai közül hat évre. Hivatalból tagja az egyházközség összes tisztségviselője. Elnökei a lelkész és a felügyelő. A presbitériumot legalább évente négy alkalommal össze kell hívni. A presbitérium részt vesz az egyházközség lelki, szellemi és anyagi életének szervezésében, irányításában és felügyeletében. Az egyházközségi lelkészi állás betöltésénél a törvény előírása szerint eljár, dönt a helyettes lelkész javadalmazásáról. Felülvizsgálja és jóváhagyja az egyházközségi számvéviszék jelentése után az évi zárszámadást, zárómérleget és vagyonleltárt, tárgyalja és jóváhagyja az évi költségeloirányzatot. Intézkedik az egyházi épületek állagmegóvás, karbantartási munkálatai és hasznosítása ügyében, dönt kisebb beruházásokról, beszerzésekről, a közgyűlés által megállapított értékhatáron belül. A presbitériumi ülésről jelenléti ívet és jegyzőkönyvet kell vezetni, amit az elnökség a jegyző és a két jelenlévő presbiter hitelesít.

Egyházközségünk pénzügyei

A korábbi években – mint gondolom sokan mások - magam sem voltam tisztában a gyülekezeti pénzügyekkel. Hogyan, milyen forrásból táplálkozik, milyen alapon készül – és egyáltalán van-e – költségvetése egy gyülekezetnek? Az utóbbi években, e tekintetben sok ismeretet szereztem, melyet úgy érzem, szükséges megosztani a gyülekezet tagjaival.

Pénzügyi szempontból egy gyülekezet úgy „működik”, mint egy különleges társadalmi szervezet. Felmérve bevételi lehetőségeit, várható kiadásait, éves költségvetést készít, és annak megfelelően igyekszik működését rendezni. A bevételi tételek egy része jól tervezhető, egy része viszont tapasztalati adatokon alapul, ezért kissé bizonytalan forrás. Mit is jelent mindez?

A gyülekezeti bevétel több forrásból származik. A legfontosabbak az egyházközség saját bevételei: a gyülekezeti tagok egyházfenntartási hozzájárulása, a perselypénz, az adományok és a céladományok. A gazdálkodásból származó bevételek között a kamatbevételek, a bérleti díjak, ÁFA-visszatérítés szerepelnek. Az egyes nagyobb feladatok elvégzéséhez az országos egyház is ad különböző cél-támogatást. A hitoktatást az állam finanszírozza az egyházon keresztül. És mindezekon kívül pénzben is kifejezhető az az áldozatvállalás, melyet a gyülekezet tagjai természetben adnak a gyülekezetnek, virágdíszítéssel, a templom takarításával, a szeretetvendégségek, a különböző célú adományok juttatásával.

Nézzük, hogy milyen tételek terhelik a gyülekezetet. A gyülekezeti hitélet legfontosabb „szereplője” a gyülekezeti lelkész, a hitoktató(k), a gyülekezet felügyelője, gondnoka, pénztárosa. Javadalmat ezek közül csak a lelkész és a hitoktatók kapnak.

A lelkési javadalmat a gyülekezet presbitériuma – teherbírásának függvényében, egyeztetve az egyházmegyével illetve a kerülettel – állapítja meg a lelkész meghívásakor. Ez pénzbeli és természetbeni részekből áll. A természetbeni részhez tartozik a szolgálati

lakás biztosítása – annak rezsijével együtt -, a szolgálati gépkocsi – (városunk közlekedési viszonyainak ismeretében, tudva, hogy nyolc szórványtelepülés is ide tartozik, a szolgálat ellátásához ez nagyon fontos) valamint néhány szolgálat adománya is. (Nem kívánom ezt részletezni, azt viszont jelezni szeretném, hogy a lelkészek „fizetése” nemcsak a versenyszférától, de a közalkalmazotti szféra jövedelmi viszonyaitól is lényegesen elmarad!)

A gyülekezetet terheli a templom, a gyülekezeti terem, az egyházközség irodája fenntartása és működtetése – (fűtés, világítás, a közüzemi díjak fizetése, irodai költségek, a gépkocsi fenntartási költségei, esetleges terembérek stb.)

Mindezekon felül a gyülekezet nemcsak önmagában létezik, hanem az országos egyház része is, és ebből is fakadnak kötelezettségek: különböző alkalmak, egyházi missziók, alapítványok, pénzügyi alapok támogatása (pl. Nagyvelegi központ, Gusztáv Adolf segélyalap, rászorulóknak segítése stb.)

E rendszeres, évről évre visszatérő kiadásokon túlmenően váratlan helyzetek kezelésére is szükség van időnként. A közelmúltban pl. tetőfelújításra, a parókia és a lelkési hivatal felújítására került sor, melyet egyrészt az országos egyház támogatásával, másrészt a Széchenyi terv pályázatán nyert összegből, valamint egyházközségünk saját erejével oldottunk meg. Gyülekezetünk folyamatosan fejlődik, gazdagodik, hiszen az elvégzett felújítások, a pályázatok eredményei mind ezt segítik. (A felújításokra nyert pénzekon kívül pályázaton szereztünk, fénymásolót, számítógépet.)

Mindezekből látszik, hogy nem könnyű az egyházközség anyagi ügyeinek tervezése és kezelése, mert nagyban függ a lélekszámtól, a magukat evangélikusnak valló testvérek áldozatvállalásától. Értelmeszerűen egy nagyobb gyülekezet viszonylag könnyebb helyzetben van, mint egy kisebb. Lényeges kérdés, hogy mekkora a gyülekezet hatóereje, el tud-e érni minden területén élő evangélikust? Ha a népszámlálási adatokat alapul

vesszük – a megszámláltak 3 %-a vallotta magát evangélikusnak - akkor Tatabányán és környékén közel 1500-2000 evangélikus él, akik közül mindösszesen 500-550 a „regisztrált” gyülekezeti tag.

(A gyülekezethez Tatabánya mellett szóránygyülekezetek is tartoznak: Gyermely, Héreg, Máriahalom, Szár, Szárliget, Tarján, Vértesszőlős és Vértestolna evangélikusai.) Presbitériumunknak, az egyházközség elnökségének és minden gyülekezeti tagnak abban kell a következő években sokat tenni, hogy minél több evangélikushoz eljutva növelhesük a rendszeresen templomba járó, a gyülekezettel kapcsolatot tartó gyülekezeti tagjaink számát. (Örvedetesen javul a helyzet, az istentiszteleteken egyre többen jelennek meg, de van még tennivalónk.)

Egyházközségünk 2001-ben 3,8 millió forinttal gazdálkodott, melyből mindent meg kellett oldani. A költségvetés évről évre változó, hiszen egy-egy nagyobb munka során a kiadások megemelkednek. (Így van ez az idei évben, amikor a parókia felújítása is szerepel a tételek között, és így a költségvetés megközelíti a 6 millió forintot, melyből a felújítás 4 millió forintot meghaladó tétel. Ezt a Széchenyi terv pályázatával, egyházi támogatással, Tatabánya város támogatásával és saját forrásból oldjuk meg.)

Mi az, amit tehetünk a biztonságos működés érdekében? Az **egyházfenntartási támogatás** rendszeres befizetésével, biztos alapokon tudhatnánk a gyülekezet gazdasági helyzetét. Szerencsés lenne, ha minden gyülekezeti tag jövedelmének bizonyos %-át ajánlaná fel erre a célra, melyet havi rendszerességgel juttatna el a gyülekezet számlájára. Ezt legcélzerűbb úgy megtenni, hogy mindenki a számláját kezelő banknak megbízást adna a havi rendszeres átutalásra a Tatabányai Evangélikus Egyházközség OTP Banknál kezelt **11740009-20201533** számú számlájára, így nem felejtjenék el, nem az istentiszteleten kellene ezzel foglalkozni, illetve a rendszeres bevételek biztos gazdasági alapot teremtenének.

Benkő Benedek

Nyári visszatekintés

Beszámoló a hittantáborról

2002. Hittantábor

Fóti beszámoló

Mint minden nyáron, idén is megnyitotta kapuit a fóti kántorképző épülete (Mandák Otthon), ahová főleg fiatalok járnak. Igazából nem is csak serdülőkorú gyerekeket lehetett ott látni. Csak egy párost említék meg: a nagymamát és az unokát, a legidősebbet és a legfiatalabbat. És miért gyűlt össze ez a több mint ötven ember? Tanulni és tanítani. Harmóniumot, orgonát, éneket és szolfézst. De igazából nem is ez a lényeg. Hanem a hit.

Reggeli elcsendesedéssel kezdtük a napot. Utána pedig jöhetett a „Prima Hora”, a reggeli áhítat. Aztán mindenféle órák, gyakorlók következtek, s 11-kor összeültünk egy kétórás énekkarra. Ebéd után folytatódtak az órák és gyakorlók. Fél hétkor vacsora, aztán „Vespera”, az esti áhítat volt.

Ezt a napirendet kiegészítették különböző programok: a kimenő, a közös énekóra és a Botos Judit-féle játékok. Különböző versenyek is voltak: akadályverseny, bibliaverseny, énekverseny. Tartottunk copfosnapot is, amikor nemcsak a lányok, hanem több férfi tanár és fiú is csináltatott magának frizurát. Utolsó este megrendeztük a kamara-estet, melyben mindenki bemutatott valamit, s egyben elköszöntünk Bence Gábortól is.

A legvégén szülőknek, rokonoknak, barátoknak megmutattuk a vizsgán, mit is tudunk, majd az ünnepi istentisztelet után búcsút vettünk egymástól, de megfogadtuk:

„Jövőre ugyanitt, ugyanekkor!”

Turáncsics Edit

Időpont: 2002. július 14-20-ig

Helyszín: Nagyveleg

Résztevők: Csákvár, Fehérvár, Tatabánya, Szákszend

Létszám: kb. 60 hittanos (Tatabányáról 12 fő)

Programok, napirend:

Zenés ébresztő

Reggeli, (közben szoba-, és sátorvizit)

Áhítat

Csoportos beszélgetések, tanulás: A hét főcíme „A fa alatt” volt. (pl. Tamariszkusz, pálma, cserfa, életfa,...keresztfa)

Ebéd

Csendes pihenő (közben bibliaolvasás, tanulás)

Szélrózsa 2002. Kismaros

Missziós híradó: kb. 15 perces történet ma is élő missziósokról (pl. a brazil focicsapat)

Szabadfoglalkozások: foci, röplabda, ajándékkészítés, akadályverseny, sor- és váltóverseny volt idén a választék.

Missziós történet: kb. 30 perces történet egy-egy misszionárius életéről, tevékenységéről.

Áhítat

Esti programok: mosakodás, tánc, és a hét csúcspontja a licitálás, vagy árverés. (A hét során gyűjtögetett pontokat egy kicsinyített árverés jellegű játék keretében költötték el a gyerekek, több-kevesebb sikerrel, de ajándék nélkül senki nem hagyta el a termet.)

Esti mese

Éjszakai túra: a bátrabb táborlakok egy éjszakára átélhették a medveadászat és pontvadászat minden izgalmát.

Lámpaoltás, takarodó

A KIE sporttábor órarendje

Helyszín: Nagyveleg kastélya, sportpályája és tornaterme.

A tábor ideje alatt a nap reggel 7.30 perckor kelt és 23 órakor nyugodott le. Az ébredést a táborlakok a csoportos beszélgetés alatt kezdték, az áhítaton folytatták, és reggelivel koronázták meg. A délután csúcspontja az esti áhítat volt, illetve az azt követő tánctanulás, majd az éjszakai játékok és beszélgetések.

Vasárnap: érkezés, területfoglalás, ismerkedési est áhítattal egybekötve.

Hétfő: ismerkedés a röplabda, kosárlabda, foci és méta rejtelmeivel.

Kedd: ismétlés, este Halmos Géza beszámolót tartott biciklis túráiról, melyeket Columbia és Ecuador vidékeiről készült diákkal színesített.

Szerda: kosármecsek a kialakított csapatok között (piros, kék, sárga, zöld), egyéni sportok (ping-pong, dart, szkander), kirándulás a Gajaszurdokban.

Csütörtök: röplabda, és strandröplabda meccsek.

Péntek: foci és tollaslabda meccsek, záróest eredményhirdetéssel.

Szombat: táborbontás és indulás hazafelé.

K.I.

Őszi terveink, alkalmaink, hírek

1. **Tanévnyitó istentisztelet:** szeptember 1.
2. **Hittanórák:** megbeszélés szerint
3. **Aaleni túra:** szeptember 12-14.
4. **Missziói nap - Gáncs Péter:** szeptember 21.
5. **Izsóp:** november 9.

Az Oroszlányi Evangélikus Énekkar 2002. szeptember 7-8-án ünnepli fennállásának 40. évfordulóját.

Ebből az alkalomból találkozóra hívnak minden korábbi és jelenlegi kórustagot.

A találkozói programja:

2002.szeptember 07.(szombat) 17 óra

Nyitóhangverseny a templomban, melyre minden érdeklődőt szeretettel várunk. Igét hirdeti Itzész János a Nyugat – Dunántúli Egyházkerület püspöke.

18.30 Találkozás és kötetlen beszélgetés a gyülekezeti teremben.
2002. szeptember 08. (vasárnap) 10 óra

Ünnepi istentisztelet, melyen elhangzik J. S. Bach: 79. Kantátája.

A találkozóra szeretettel várunk minden kórustagot és egyházzenét kedvelőt.

Alkalmom	Mikor?	Hol?
Istentisztelet	Vasárnap 9 ³⁰ kor	Jókai út 81.
Bibliaóra	Kedden 16 ³⁰ kor	Tátra u. 13.
Ifjúsági óra	Szombat 16 ³⁰ - tól	Tátra u. 13.
Fiatal felnőttek beszélgető köre	Szerdán 17 ⁰⁰ kor	Tátra u. 13.
Hittanóra	Megbeszélés szerint	Tátra u. 13.

Népegyházi adatok

Konfirmáltak

Bánszky Gergő
Bánszky Noémi
Hamburger Erzsébet
Hamburger József
Jambrik Tímea
Kardos László
Lukonits Éva
Madarász Gergő
Simon Daniella
Simon László
Szitás Eszter
Turáncsics Edit
Balogh Krisztián
Vertényi Domonkos
Vörösné Hermann Judit

Keresztelkedtek

Schaffner Szabolcs
Balogh Krisztián
Vörösné Hermann Judit

Elhunyt

Labossa Lajos

Házasságot kötöttek

Gálik Pál és Horváth Kinga
Tompos Levente és Hegyi Ágnes
Eichkern Attila és Say Nóra
Veréb Gábor és Fuhrmann Margit

JÉZUSSAL A CSÚCSON

Mozdulni és mozdítani – ebben a két szóban is summázható a missziói napok célja. Sajnos gyülekezeteinket gyakran jellemzi egyfajta mozdulatlanság, szinte bémult mozgásképtelenség. Pedig az egyház nevével ellentétben nem egy statikus épület csupán, hanem Krisztus tanítványainak élő, tehát mozgásban lévő közössége, akik állandóan úton vannak az Istentől kapott szeretettel a másik ember felé.

Ehhez a mozgáshoz, ehhez a küldetéshez, idegen szóval misszióhoz szeretnénk friss lendületet, új ötleteket, felülről való erőt kapni ezen a szeptemberi szombaton. Erre biztat a nap bibliaolvasó Útmutató szerinti története is (Már 9, 1-10), amelyben Jézus egy hegyre vezet föl tanítványait, ahonnan új távlatok nyílnak meg előttük. Megújult hittel, erővel jöhetnek le a Mesterral együtt a völgybe, hogy betöltsék küldetésüket. Tudom, a „tatabányai völgyben” is akad bőven tennivaló.

Remélem, ezen a missziói napon hasonló „csúcokra” vezet majd Urunk, és a Tőle kapott erővel mehetünk tovább.

Hívogassunk, mozduljunk, hogy mozdíthassunk másokat is, ahogyan erre az Evangélikus énekeskönyv 564. énekének sorai is biztatnak:

*„Jöjj, add tovább a jó hírt! Mozgass meg minden megmozgathatót!
Jöjj, ad tovább a jó hírt, hogy Urunk küld meghívót!
Ő tárt karokkal várja a hozzáérkezőt,
Mindenkit hív magához: hívőt és kételkedőt.”*

Gáncs Péter
missziói lelkész

Iratterjesztés

Már lassan egy éve, hogy elindítottuk gyülekezetünkben a szélesebb körű vallásos kiadványok terjesztését. A könyveket és a különböző ígés lapokat, tollakat, kulcstartókat a volt Evangélikus Könyvesboltból, mai nevén Luther Kiadóból szerezzük be. A majd egy év alatt sok tapasztalatot gyűjtöttünk. Az eleinte nehézségekbe ütköző adminisztráció és leltározás mára nem okoz akkora gondot, mint kezdetekben. Mára azt is tisztán látjuk, hogy milyen stílusú könyvek azok, amelyek leginkább fogynak, ezért megpróbálunk az ilyen kiadványokból minél többet beszerezni. Azért a más stílust képviselő könyvek is meg fognak férni a „bestseller”- jeink között. Szerencsére kis gyülekezetünkben igen nagy forgalmat bonyolítunk le. Továbbra is próbálunk olyan nyomtatott anyagokat (kiadványokat) beszerezni, amelyek minden igényt kielégítenek. Aki mindezek ellenére nem talál magának megfelelőt, az bátran szóljon nekünk, kérését továbbítani fogjuk a kiadó felé.

Jeremiás foglalkozása

Jeruzsálemben járva az Úr egyszer úgy találta, hogy az emberek igen mélyre süllyedtek; olyannyira, hogy már-már kezdett velük torkig lenni. Gondolta, lemegy vidékre is megnézni, mi a helyzet. Alighogy betette a lábát Anathotba, látta ám, hogy egy ember kegyetlenül veri makacsul álló szamarát, és szidja Noét, mint a bokrot, amiért bevette Isten teremtményét a bérébe.

- Hát ezek se sokkal jobbak – mondta az Úr –, de ha már itt vagyok, legalább megkeresem Jeremiást, ő nem ilyen. S lőn.

- Jeremiás – így az Úr –, akarsz-e nagy próféta lenni? Mert abból ítélve amit a fejemben forgatok, pár év múlva nem lesz olyan nagy a népsűrűség errefelé.

- Nagy próféta? Hát ki ne akarna! – élénkült fel Jeremiás.

- No, az jó ha te is akarod, mert az lesz.

Egy fél év múlva ismét betért hozzá az Úr.

- Mi újság, Jeremiás? – kérdezi az Úr.

- Ezek naphosszat kártyáznak a kocsmában, vedelnek, mint a gödény és molesztálják a csaposlányt. Én meg csak mondom, hogy nem lesz ennek így jó vége, móresre fog tanítani benneteket az Úr – húzta fel a vállát Jeremiás.

- És?

- Semmi. Kiröhögnek és bemondják a terített betlít.

- Azt jól mondják – mondta elgondolkozva az Úr –, hanem te nem

vagy valami nagy próféta, úgy látom, jót tenne neked egy kis üldöztetés.

- De Uram... – szólott volna még Jeremiás, de akkor az Úr már nem volt ott.

Múlt az idő, s az ősz Jeruzsálemben érte Jeremiást, Jeremiás meg az Urat, aki az északi falat mustrálta éppen.

- Mit nézel a város falán, Uram?

- Nem valami erős. Hanem te hogy kerülsz ide?

- Hát – vakarta meg a fejét Jeremiás –, mikor a faluban megharapta egy kutya a bírót, rossz szemmel kezdtek rám nézni a próféciák miatt. Mikor leégett a felsor, kitiltottak a kocsmából, pedig én is a felsoron laktam. Mikor egy viharban ledől a kocma kéménye, végleg kiutáltak a faluból.

- És hogy tetszik a főváros? – fordított a beszélgetés az Úr.

- Tetszik. Főleg a piac. Gazdag a kínálat, alacsonyak az árak, nagy a forgalom. Azoknak pedig akik itt a piros, hol a pirost játszottak, megjósoltam, hogy az Úr hátraköti a sarkukat, ha abba nem hagyják. Egy már volt is, aki abbahagyta.

- Úgy. Szóval egy. Úgy érzem, ritka lesz az eső errefelé; lehet, hogy jövőre nem fog tetszeni a piac?

Egy év múlva az Úr megint kíváncsi lett a városára, elment hát meg keresni az anathotbélit.

- Lefogytál tavaly óta, Jeremiás.

- Ne is mondd, Uram. A búza olyan ritka volt az idén, mint prófétában a jókedv, a kukoricát elvitte az üszög, úgy élünk mi itt, hogy röhög rajtunk a

templom egere. Mégsem tanult a nép, mondhatok én akármit; kuglizni járnak, nem templomba. Csak most babra megy a játék.

- Csak hiszik – merengett el az Úr egy pillanatra –, ámde te, úgy találom, még mindig nem vagy elég nagy próféta. Talán túl nagy itt a nyugalom. Mit szólnál egy kis háborúhoz, Jeremiás?

- Nem hiányzik, Uram.

- Jó, akkor menj, beszélj meg a népeddel! – szólott végül az Úr.

Telt-múlt az idő.

- Telik-múlik az idő, csak mi nem öregszünk, igaz, Uram? – kérdezte Jeremiás, hogy újra találkoztak.

- Igaz, már ami engem illet, de a te szakállad a múltkor még nem volt ilyen fehér.

- Igen? Biztos a háború teszi – itt kissé elbizonytalanodott. Tudom, nem bírtam rávenni a népet, hogy elhagyja rossz szokásait, pedig megmondtam Uram, amit megmondtál.

- És azt tudod-e – ráncolta össze homlokát az Úr –, hogy most...

- Tudom Uram, tudom, azt is elmondtam már nekik százszor.

- Nocsak – csillant fel az Úr szeme –, hát nem megmondtam, hogy nagy próféta lesz belőled?!

- Debizony ... – sóhajtott Jeremiás.

- Cser Ákos

TARTALOM

**Tatabánya erős vára Lala bácsi elment... Templomot szeretnének Az aaleni kapcsolatok rövid története Konfirmáció
Hit és hivatás Egyházi jogi kislexikon Egyházközségünk pénzügyei Gyermekoldal Nyári visszatekintés Őszi terveink,
alkalmaink, hírek Jeremiás foglalkozása (novella)**

LÁMPÁS – Tatabánya és Környéke Evangélikusságának Lapja

Megjelenik negyedévente

I. évfolyam, 2. szám 2002. augusztus

Előállítási költsége: 120 Ft, adományokat elfogadunk.

Felelős kiadó: Szigethy Szilárd

Szerkesztőség címe: Tatabányai Evangélikus Lelkészi Hivatal

2800 Tatabánya, Tátra u. 13. Telefon/fax: 34/316-201

